

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10. SINIF COĞRAFYA DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI
CEVAP ANAHTARI (İL GENELİ ORTAK)

1.SORU

KAZANIM

10.1.15. Bitki toplulukları ve türlerini genel özelliklerine göre sınıflandırır.

SORU

Bitki türlerinin çeşitli nedenlerle bir araya gelerek oluşturduğu topluluğa bitki formasyonu denir. Bitki formasyonlarının ortaya çıkmasında iklim koşulları, yer şekilleri, toprak özellikleri ve biyolojik faktörler etkilidir.

Buna göre aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri doldurunuz? (10 PUAN)

Bitki Formasyonları		
..... Formasyonu Formasyonu	Ot Formasyonu
.....
.....	Garig
Orta Kuşağın Karışık Ormanları
.....		Tundra
		Çöl Bitkileri

CEVAP ANAHTARI

Açıklama:

Bitki formasyonları tablosunun doğru olarak yazıldığı yanıtlar kabul edilecektir.

Örnek Cevap:

Bitki Formasyonları		
Ağaç Formasyonu	Çalı Formasyonu	Ot Formasyonu
Ekvatorial Yağmur Ormanları	Maki	Savan
Muson Ormanları	Garig	Step
Orta Kuşağın Karışık Ormanları	Psödomaki	Çayır
Tayga Ormanları		Tundra
		Çöl Bitkileri

2.SORU

KAZANIM
10.1.16. Bitki topluluklarının dağılışı ile iklim ve yer şekillerini ilişkilendirir.
SORU
Yeryüzündeki ağaç topluluklarının dağılışı ve iklim koşulları arasındaki ilişkiyi açıklayınız. (10 Puan)
CEVAP ANAHTARI
Açıklama: Bitki türlerinin iklimle olan ilişkisinin doğru olarak yazıldığı yanıtlar kabul edilecektir. Örnek Cevap: Yeryüzündeki ağaç topluluklarının dağılışı, genellikle iklim koşullarına bağlıdır. Özellikle sıcaklık ve yağış miktarı, ağaç türlerinin hangi bölgelerde yayılış göstereceğini doğrudan etkiler.

3.Soru

KAZANIM
10.1.17. Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışını yetiştirme şartları açısından analiz eder.
SORU
Endemik bitki nedir? Ülkemizdeki endemik bitkilere dört tane veriniz. (17 Puan)
CEVAP ANAHTARI
Açıklama: Endemik bitkinin tanımının yazılması ve dört örnek verilmesi beklenir. Örnek Cevap: Yeryüzünün belirli bir bölgesinde yaşayan ve başka sahalarda rastlanmayan bitki türlerine yerli (endemik) bitki denir. (5 Puan) ➤ Sığıla (günlük) ağacı, ➤ Kasnak meşesi, ➤ Kazdağı göknarı, ➤ İspir meşesi ➤ Ters lale ➤ Datça hurması ➤ Istranca meşesi, vb. endemik bitkilere örnek gösterilebilir. <i>Doğru yazılan her bir örnek (3 Puan)</i>

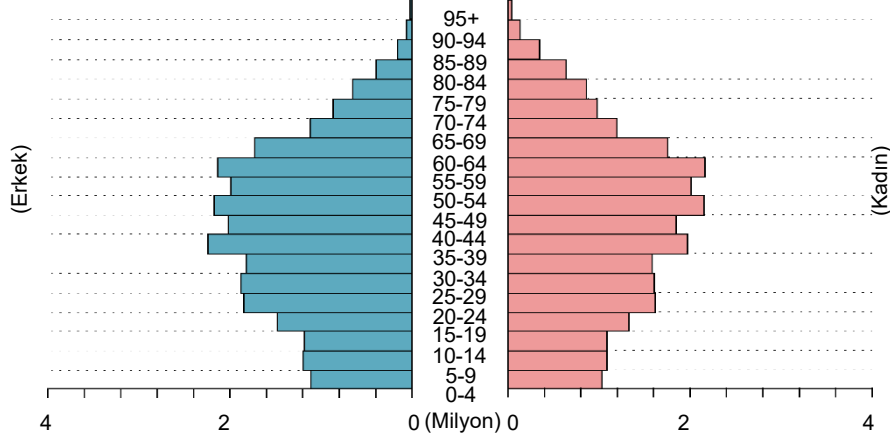
4.SORU

KAZANIM

10.2.4. Nüfus piramitlerinden hareketle nüfusun yapısıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.

SORU

Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi gösterilmiştir.

Bu ülkedeki doğum oranlarındaki son yıllarda nasıl bir değişim yaşandığını belirterek ülkeyi bekleyen tehlikeyi yazınız. (12 Puan)

CEVAP ANAHTARI

Açıklama:

Nüfus piramidinin doğru yorumlanması beklenir.

Örnek Cevap:

- Doğum oranı azalmıştır. Gelecekte ülke yaşlanacağı için iş gücü ihtiyacı ortaya çıkacak ve yaşlı bağımlı nüfus artacaktır.

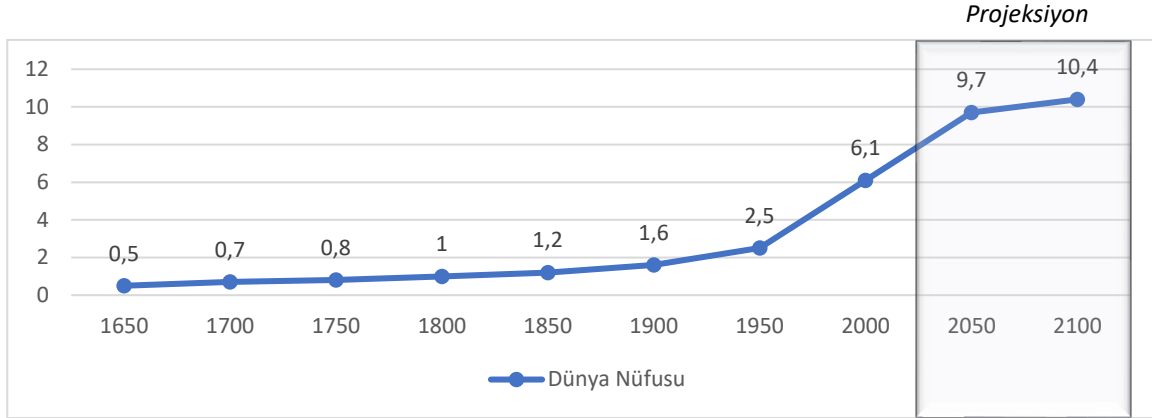
5.SORU

KAZANIM

10.2.2.İstatistiki verilerden yararlanarak dünya nüfusunun tarihsel süreçteki değişimine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

SORU

Aşağıdaki grafikte dünya nüfusunun değişimi gösterilmiştir.

Grafiğe bakarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Hangi yıllardan sonra dünya nüfusunda önemli bir artış meydana gelmeye başlamıştır? (5 Puan)
- Dünya nüfusunda meydana gelen bu artışın nedenlerinden beş tane yazınız. (10 Puan)

CEVAP ANAHTARI

Açıklama:

Dünya nüfusunda yaşanan artışın nedenlerini doğru olarak yazması beklenir.

Örnek Cevap:

Hangi dönemde dünya nüfusunda önemli bir artış meydana gelmeye başlamıştır?

- 1950'den sonra

Dünya nüfusunda meydana gelen bu artışın nedenlerinden dört tane yazınız.

- Tıptaki gelişmeler sayesinde salgın hastalıkların neden olduğu ölümlerin azalması,
- Büyük savaşların azalması,
- İnsanların beslenme ve barınma şartlarının iyileşmesi,
- İnsan ömrünün uzamasına bağlı olarak ölümlerin azalması,
- Yeterince gelişmemiş ülkelerde doğum oranlarının yüksek olması,
- Devletlerin bireylere sunduğu ekonomik ve sosyal şartların iyileşmesi,
- Gelişmiş ülkelerde nüfus artışının teşvik edilmesi,
- Sağlıklı ve dengeli beslenme anlayışının gelişmesi.

6.SORU

KAZANIM

10.2.1. İstatistiki verilerden yararlanarak nüfus özellikleri ve nüfusun önemi hakkında çıkarımlarda bulunur.

SORU

Aşağıdaki tabloda üç farklı ülkedeki doğal ve gerçek nüfus artış hızı verilmiştir.

Ülke	Doğal Nüfus Artış Hızı (‰)	Gerçek Nüfus Artış Hızı (‰)
I	20	14
II	8	15
III	6	6

Tabloya göre aşağıdaki soruları cevaplayınız? (15 Puan)

- Hangi ülke göç almıştır?
- Hangi ülke göç vermiştir?
- Göçlerin nüfus artış hızını etkilemediği ülke hangisidir?

CEVAP ANAHTARI

Açıklama:

İstatistiki verilerden yararlanarak doğal ve gerçek nüfus artış hızını anlayıp sorulara doğru cevap vermesi beklenir.

Örnek Cevap:

- Hangi ülke göç almıştır? **II. Ülke**
- Hangi ülke göç vermiştir? **I. Ülke**
- Göçlerin nüfus artış hızını etkilemediği ülke hangisidir? **III. Ülke**

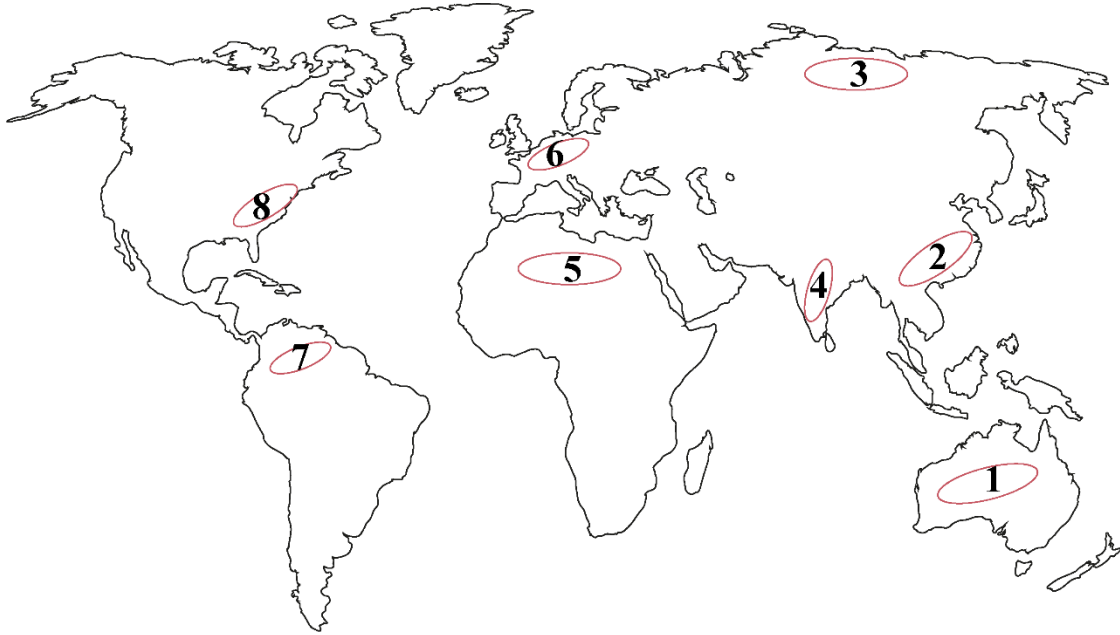
7. SORU

KAZANIM

10.2.3. Nüfusun dağılışı üzerinde etkili olan faktörler ile dünya nüfusunun dağılışıını ilişkilendirir.

SORU

Aşağıdaki dünya haritasında numaralanmış bazı alanlar gösterilmiştir.

Haritada verilen alanları nüfus yoğunluklarına göre sınıflandırarak örneğe uygun olarak cevaplayınız. (21 Puan)

CEVAP ANAHTARI

Açıklama:

Dünya nüfusunun dağılışıını harita üzerinde nedenleriyle birlikte göstermesi beklenir.

Örnek Cevap:

1. Seyrek Nüfus- Kurak alanların varlığı
2. **Sık Nüfus- Uygun iklim şartları, sanayileşme ve kentleşme (Örnek)**
3. Seyrek Nüfus- Düşük sıcaklık değerleri
4. Sık Nüfus- Tarımsal üretime uygun iklim şartları
5. Seyrek Nüfus- Kurak alanların varlığı
6. Sık Nüfus- Uygun iklim şartları, sanayileşme ve kentleşme
7. Seyrek Nüfus- Yüksek sıcaklık ve nemlilik ile bataklık ve gür ormanların varlığı
8. Sık Nüfus- Uygun iklim şartları, sanayileşme ve ticaret